

STÍŽNOST¹
K EVROPSKÉ KOMISI
NA PORUŠENÍ KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA

1. Příjmení a jméno stěžovatele:

1. *Městská část Praha.- Suchdol, Suchdolské náměstí 734/4, 165 00 Praha Suchdol*
2. *Městská část Brno – Bosonohy, Bosonožské náměstí 1, 642 00 Brno-Bosonohy*
3. *Obec Ostopovice, U Kaple 5, 664 49 Ostopovice*
4. *Obec Únětice, Únětice 17, 252 62 p. Horoměřice*
5. *Městská část Praha – Dolní Chabry, Spořická 42/314,184 00 Dolní Chabry*
6. *O.s. Občané proti hluku a emisím, K Roztokům 7/82, 165 00 Praha.- 6 Suchdol*
7. *Občanské sdružení pro Nebušice, Pod Starou školou 69, Praha 6 – Nebušice*
8. *Občanské sdružení pro přijatelné řešení silničního okruhu, Suchdolská 4/77, 160 00 Praha 6 – Sedlec*
9. *Občanské sdružení Nad Drahaňským údolím, Zaječická 836, 184 00 Praha 8*
10. *Společnost Šáreckého údolí, V Šáreckém údolí 98, 160 00 Praha 6*
11. *Občanské sdružení Vetrolam, K Mlýnu 16, 181 00 Praha 8*
12. *Občanské sdružení pro Ďáblice, Na Blatech 7/243, 182 00 Praha 8*
13. *Občanské sdružení Občané za kvalitu bydlení v Brně – Bosonohách, Hořtická 95, 642 00 Brno*
14. *Ekologický právní servis, Převrátilská 330, 390 01, Tábor*

2. Stěžovatelé ve věci reprezentováni:

JUDr. Michal Bernard, Ekologický právní servis

3. Státní příslušnost:

Česká

¹ Nejste povinni použít tento formulář stížnosti. Můžete také zaslat stížnost poštou, avšak je ve Vašem zájmu přiložit co nejvíce informací vztahujících se ke stížnosti. Formulář je možné zaslat poštou na adresu:

Evropská komise / Commission of the European Communities

(Attn: Secretary-General)

Rue de la Loi 200

B-1049 Brussels

BELGIUM

Formulář je také možné osobně předat komukoliv ze Zastoupení Evropské komise v členských státech. Formulář je dostupný na internetových stránkách Evropské unie (<http://europa.eu.int/comm/sg/lexcomm>).

Aby byla Vaše stížnost přijata, musí se týkat porušení komunitárního práva ze strany členského státu.

4. Bydliště²:

*Ekologický právní servis
Převrátilská 330
390 01 Tábor*

5. Telefon:

tel : 381 253 904

6. e-mailová adresa:

tabor@eps.cz

7. Členský stát nebo jeho orgán, vůči nimž je stížnost podána a které způsobily porušení komunitárního práva:

Česká republika, Ministerstvo zdravotnictví

7. Co nejuplněji popis toho, co vedlo k podání stížnosti:

Česká republika transponovala do svého právního řádu požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí kromě jiných zákonů i zákonem č. 258/2000 Sb., a vyhláškami Ministerstva zdravotnictví č. 523/2006 Sb., vyhláška o hlukovém mapování a vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj č. 561/2006 Sb., o stanovení seznamu aglomerací pro účely hodnocení a snižování hluku.

Ministerstvo zdravotnictví pořídilo v roce 2008 (půlroční zpoždění oproti závaznému termínu) strategické hlukové mapy pro okolí pozemních komunikací, železničních tratí, hlavních letišť a pro aglomerace s více než 250.000 trvale bydlícími obyvateli. Strategické hlukové mapy se staly hlavním podkladem pro akční plány snižování hlukové zátěže, které se nyní v České republice zpracovávají.

Strategické hlukové mapy vykazují naprosto zásadní pochybení z hlediska platných předpisů ČR a jsou v rozporu s hlavními cíly směrnice 2002/49/ES – provést objektivní zmapování hluku v kritických oblastech, dát veřejnosti jasné a komplexní informace o hlukové zátěži a navrhnout adekvátní opatření na snížení hluku.

Strategické hlukové mapy aglomerací Praha, Brno a Ostrava jsou poríženy pro podstatně menší území (katastrální území měst Praha, Brno a Ostrava), než vyžaduje definice aglomerace ze směrnice 2002/49/ES a vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 561/2006 Sb. Nyní připravované návrhy akčních plánů snižování hlukové zátěže tuto nezákonnost dále prohlubují, neboť navrhovaná opatření se týkají pouze chybně definovaného území a nezahrnují tak suburbánní celky, které jsou v současnosti zatíženy obrovskou hlukovou zátěží z masivního rozvoje.

8. Je-li to možné, uveďte ustanovení komunitárního práva (smluv, nařízení, směrnic, rozhodnutí atd.), u nichž se domníváte, že byla dotýčným členským státem porušena.

Česká republika se dopustila následujících porušení směrnice 2002/49/ES:

² Je nutné oznámit Evropské komisi jakoukoliv změnu bydliště nebo sídla společnosti, která by mohla ztížit vyřizování stížnosti.

článku 7 odst. 1 ve spojení s článkem 3 písm. k) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí tím, že

- *Strategické hlukové mapy pro aglomeraci Praha, aglomeraci Brno, aglomeraci Ostrava a letiště Praha, předané Evropské komisi Ministerstvem zdravotnictví ČR, jsou zpracovány v rozporu s právním předpisem České republiky, který vymezuje aglomerace. Uvedené strategické hlukové mapy jsou vyhotoveny pro podstatně menší území, než požaduje vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 561/2006 Sb.¹ Tato nezákonnost se přímo dotýká stěžovatelů č. 3 a 4, jejichž území není součástí strategické hlukové mapy aglomerace Praha (obec Únětice), resp. strategické hlukové mapy aglomerace Brno (obec Ostopovice).*
- *Strategická hluková mapa letiště Praha obsahuje v rozporu s předpisy ČR a směrnicí 2002/49/ES území, které je dle vyhl. 561/2006 součástí aglomerace Praha. Toto území zasažené hlukem z cca 80% leteckého provozu tak není mapováno současně z hlediska hluku ze silniční, železniční a letecké dopravy. Na základě tohoto chybného postupu se přijímají zcela chybná opatření proti hluku v rámci akčních plánů (příloha 7). Akční plán předpokládá jako hlavní opatření proti hlukové zátěži výstavbu paralelní dráhy a přesunutí veškerého leteckého provozu právě do oblasti již nyní zasažené veškerým hlukem z nočního leteckého provozu na letišti v Ruzyni a 80 % denního provozu. Chyby v hlukových mapách se tímto způsobem promítají např. i do městských částí Praha – Nebušice a Praha Suchdol, jejichž území bylo zmapováno v rámci území hlavního města Prahy.*
- *Údaje předané Evropské komisi a jejím příslušným orgánům a získané na základě chybně zpracovaných strategických hlukových map jsou nesprávné, počty osob, obydlí, škol a zdravotnických zařízení, zasažených nadlimitním hlukem neodpovídají skutečnosti. Kromě chybějících údajů o školách v území, které nebylo mapováno, byly zjištěny nedostatky rovněž v rámci mapovaného území hlavního města Prahy. Například na katastrálním území MČ Praha - Suchdol nebyla v rámci strategické hlukové mapy zaneseny základní škola v Suchdole (cca 500 dětí) , dvě mateřské školky v Suchdole (cca 125 dětí), anglická škola River Side School v Sedlci.(cca 150 dětí), kampus České zemědělské univerzity (přes 15000 studentů, z toho cca 2200 ubytovaných), kde probíhá také výuka ve venkovním prostoru. V katastrálním území Praha Nebušice nebyly v rámci strategické hlukové mapy zaneseny mateřská škola v Nebušicích (cca 75 dětí) a dále International School of Prague (cca 800 žáků). Ve strategické hlukové mapě hl.m. Prahy nejsou zaneseny i další univerzity a vysoké školy.*

¹ Tato skutečnost je zřejmá mimo jiné z následujících údajů:

Území Aglomerace Praha vymezené vyhl. 561/2006 Sb. pro účely hodnocení a snižování hluku - 772,3 Km²
Území, pro které byla Ministerstvem zdravotnictví v roce 2007 zpracována strategická hluková mapa - 496 Km²

Z celkové rozlohy území určeného pro hlukové mapování tak bylo zmapováno pouze cca 64% a katastrální území 39 obcí a měst v prstenci okolo katastrálního území hl.m. Prahy byla z hodnocení a následných opatření na snižování hluku vyloučena.

článku 9 odst. 1 a odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí tím, že

- dlouhodobě a soustavně odmítá poskytnout kompletní strategické hlukové mapy včetně textových částí občanům České republiky a to i na základě žádosti o poskytnutí informace podle zákona 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (viz příloha 2, 3, 4, 5, 6),
- bezdůvodně oddálila zveřejnění strategických hlukových map, zpracovaných v polovině roku 2007, až na leden 2008, tedy do období těsně před zahájením prací na akčních plánech

9. Má-li to souvislost se stížností, uveďte spojitost věci se systémem fondů EU (pokud možno s odkazem), z nichž členský stát čerpá nebo z nich má jiný prospěch, ve vztahu k tomu, co bylo podnětem k této stížnosti.

Na úhradu nákladů spojených s pořízením strategických hlukových map byly čerpány prostředky Evropské unie a vzhledem k naprosto zásadním pochybením při zpracování došlo podle našeho názoru k neoprávněnému čerpání evropských fondů. Podíl prostředků EU dosáhl 50% celkových nákladů na pořízení strategických map.

10. Podrobnosti o podáních, pokud byla učiněna ve věci u dalších orgánů Evropské komise (je-li to možné, přiložte kopii vaší korespondence):

Komise dosud nebyla ze strany stěžovatelů v této věci kontaktována

11. Podrobnosti o podáních, pokud byla učiněna ve věci u orgánů či úřadů Evropských společenství (např. u Petičního výboru Evropského parlamentu, Evropského ombudsmana). Je-li to možné, zhodnoťte výsledek těchto podání dosažený u dotčených orgánů:

Orgány Společenství dosud nebyly v této věci ze strany stěžovatelů kontaktovány

12. Uveďte Vaše podání dosud učiněné ve věci u ústředních, krajských i místních orgánů členského státu (je-li to možné, přiložte kopii vaší korespondence):

- a. **Podání k orgánům státní správy (např. stížnost k příslušnému ústřednímu, krajskému i místnímu správnímu orgánu, k ombudsmanovi):**

Občanská sdružení uvedená v bodě 1. této stížnosti působí v oblasti ochrany životního prostředí a zdraví obyvatel. Postup Ministerstva zdravotnictví považují za porušení základních cílů a požadavků směrnice 2002/49/ES a na ní navazujícího práva České republiky. Ke dni podání této stížnosti nebyly podle nám dostupných informací podniknuty ze strany Ministerstva zdravotnictví kroky k nápravě výše uvedených pochybení.

Ekologický právní servis (EPS) se problematikou hluku z dopravy intenzivně zabývá. Vydal k tomuto tématu publikaci - právního rádce pro občany postižené hlukovou zátěží, spravuje informační internetové stránky s touto tematikou (www.hluk.eps.cz) a vydal informační leták pro širokou

veřejnost. Vedle toho poskytuje základní právní pomoc, ve vybraných případech organizuje či financuje zpracování hlukových měření a zprostředkuje komplexní právní pomoc (zastoupení před soudem).

Městská část Praha – Suchdol (stejně jako MČ Praha Nebušice a další městské části) jsou uvedenými nezákonnostmi přímo dotčeny, neboť sousedí s katastry obcí, které nebyly v rozporu s právními předpisy zahrnuty do strategické hlukové mapy aglomerace Praha a nejsou řešeny ani z hlediska připravovaných akčních plánů snižování hlukové zátěže. Tato území, která nebyla v rozporu s vyhláškou č. 561/2006 Sb. zahrnuta do strategické hlukové mapy aglomerace Praha, byla zahrnuta pouze do strategické hlukové mapy letiště Praha Ruzyně. Tím dochází ke zkreslení míry hlukové zátěže způsobené synergickým působením hluku z aglomerace Praha a z Letiště Praha Ruzyně.

MČ Praha – Suchdol a MČ Praha Dolní Chabry jsou rovněž ohroženy plánovanými projekty, které výrazně zvýší hlukovou zátěž na jejich území (silniční okruh kolem Prahy R1, stavba nové vzletové dráhy letiště Praha). Podhodnocené výsledky chybně zpracovaných strategických hlukových map umožní další nárůst hlukové zátěže, nezahrnutí dotčených území do navazujících akčních plánů znemožňuje přijímat komplexní opatření ke snižování hluku.

Obec Únětice je přímo jednou z obcí, které byly nezákonně opomenuty ve strategické hlukové mapě aglomerace Praha.

Stejná situace je v případě městské části Brno – Bosonohy. Obec Ostopovice je přímo jednou z obcí, které byly nezákonně opomenuty ve strategické hlukové mapě aglomerace Brno a navazujícím akčním plánu aglomerace Brno.

Na chyby ve zpracování strategických hlukových map bylo Ministerstvo zdravotnictví ČR upozorněno již v únoru 2008 zveřejněnou analýzou Ekologického právního servisu a dále osobně členy sdružení dne 6.3.2008, 17.3.2008 a 31.3.2008, dopisem MČ Praha.- Suchdol Hlavnímu hygienikovi ČR (příloha 8) a vzhledem k trvající nečinnosti ministerstva byla poté podána stížnost ministrovi ze dne 28.4.2008 (viz příloha 1). Ministr zdravotnictví ČR svěřil tuto stížnost k vyřízení hlavnímu hygienikovi ČR, tedy osobě přímo odpovědné za pořízení strategických map. Do 28.7.2008 Ministerstvo ČR nereagovalo a nečinně přihlíží probíhající přípravě chybných akčních plánů.

Na základě strategických hlukových map vypracovaných v rozporu s českými právními předpisy a přes naše upozornění se nyní zpracovávají akční plány na snižování hluku a opět pro jiná území, než požadují právní předpisy ČR (viz příloha 7).

Do doby odeslání této stížnosti byla učiněna následující podání:

1. Stížnost Ministru zdravotnictví ČR z 28.4.2008

2. Žádost o informaci na Ministerstvo zdravotnictví ČR z 6.3.2008
3. Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci z 14.3.2008
4. Stížnost Ministru zdravotnictví ČR na postup při vyřizování žádosti o informaci z 31.3.2008
5. Vyřízení stížnosti Ministrem zdravotnictví z 28.4.2008
6. Odmítnutí žádosti o informace Ministerstvem zdravotnictví z 13.5.2008
7. Stížnost Ministrovi dopravy na zpracování akčních plánů z 18.5.2008

b. Podání učiněné u soudů nebo podobné postupy (např. arbitráž či smírčí řízení). (Uveďte, zda již bylo vydáno rozhodnutí či nález a přiložte jejich kopii, pokud je to možné):

Proces pořízení strategických hlukových map není správním řízením, v této věci se dle českého právního řádu nelze na soud obrátit.

13. Označte dokumenty či důkazy, které lze přiložit na podporu Vaší stížnosti, včetně dotčeného národního opatření (přiložte v kopii):

1. Stížnost Ministru zdravotnictví ČR z 28.4.2008
2. Žádost o informaci na Ministerstvo zdravotnictví ČR z 6.3.2008
3. Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci z 14.3.2008
4. Stížnost Ministru zdravotnictví ČR na postup při vyřizování žádosti o informaci z 31.3.2008
5. Vyřízení stížnosti Ministrem zdravotnictví z 28.4.2008
6. Odmítnutí žádosti o informace Ministerstvem zdravotnictví z 13.5.2008
7. Stížnost Ministrovi dopravy na zpracování akčních plánů z 18.5.2008
8. Dopis Hlavnímu hygienikovi ČR ve věci akčních plánů a strategických map z 27.3.2008
9. Vyhláška č. 561/2006 Sb., o stanovení seznamu aglomerací pro účely hodnocení a snižování hluku
10. Zpráva o zpracování strategické hlukové mapy, str. 30 – 45
11. Strategické hlukové mapy aglomerací (Praha, Brno), Akustika Praha, s.r.o.

14. Požadavek diskrétnosti (prosím, zaškrtněte jednu z následujících možností dle Vašeho výběru)³:

- „Souhlasím s tím, aby Komise zveřejnila údaje o mé osobě během jednání s dotčenými národními orgány, vůči nimž stížnost směřuje.“
- „Žádám Komisi, aby nezveřejňovala údaje o mé osobě během jednání s dotčenými národními orgány, vůči nimž stížnost směřuje.“

15. Místo, datum a podpis stěžovatele/ jeho zástupce:

V Praze dne 5.8. 2008

.....
JUDr. Michal Bernard

³ Vezměte, prosím, v úvahu, že zveřejnění údajů o Vaší osobě orgány Evropské komise může být v některých případech nezbytné k vyřízení Vaší stížnosti.

(Vysvětlení ke stížnosti)

Každý členský stát je zodpovědný za implementaci komunitárního práva do svého národního právního řádu (za přijetí implementovaných ustanovení před vypršením stanovené lhůty, za souladnou a správnou aplikaci). Podle ustanovení smluv o Evropských společenstvích je Evropská komise zodpovědná za to, že komunitární právo je správně aplikováno. Z toho vyplývá, že poruší-li členský stát svou povinnost postupovat v souladu s komunitárním právem, má Komise pravomoc reagovat na takové porušení žalobou (žaloba na porušení komunitárního práva) a, je-li to nezbytné, postoupit případ Evropskému soudnímu dvoru. V pravomoci Komise je přijmout jakékoliv opatření, které považuje za vhodné v reakci na stížnost nebo na náznak porušení, které zjistí jinak.

Nesoulad znamená, že členský stát neplní povinnosti stanovené v komunitárním právu, a lze jej způsobit konáním i nekonáním státu. Pojem stát zde znamená každý členský stát porušující komunitární právo bez ohledu na orgán – ústřední, krajský či místní – jemuž je porušení komunitárního práva připsáno.

Každý má právo podat stížnost u Komise proti členskému státu z důvodu jakéhokoliv jeho opatření (zákon, podzákonný právní předpis či správní rozhodnutí) či správního postupu, o nichž se domnívá, že jsou v rozporu s ustanovením nebo principem komunitárního práva. Stěžovatel tak nemusí činit cestou formálního zahájení řízení. Nemusí ani prokazovat, že se ho namítané opatření zásadně a přímo dotýká. Aby byla stížnost přijata, musí se týkat porušení komunitárního práva členským státem. Zde se rozumí, že je věcí rozhodnutí orgánů Komise, zda bude stížnost přijata na základě pravidel Komise o zahájení a průběhu řízení o porušení práva ES.

Každý, kdo považuje opatření (zákon, podzákonný právní předpis či správní rozhodnutí) či správní postup za nesouladný s komunitárním právem, je vyzván, aby se před podáním stížnosti či zároveň s ní domáhal svého práva u národních správních či soudních orgánů (včetně ombudsmana nebo rozhodčích a smírčích orgánů, které jsou k dispozici). Komise doporučuje využít národní soudní či správní prostředky k vynucení práva před podáním stížnosti ke Komisi, vzhledem k výhodám z toho vyplývajícím pro stěžovatele.

Je pravidlem, že využití prostředků k vynucení práva na národní úrovni umožňuje stěžovateli prosadit svá práva bezprostředněji a osobněji (např. soudní příkaz orgánu státní správy, zrušení národního rozhodnutí či odstranění škod), než je možné řízením o porušení práva ES před Komisí, které může trvat dlouho. Právě Komise, dříve než postoupí věc Evropskému soudnímu dvoru, se musí pokusit ve spolupráci s členským státem ukončit vzniklé porušení práva ES.

Navíc jakékoliv konstatování porušení práva ES Evropským soudním dvorem nemá vliv na práva stěžovatele, neboť nenahrazuje rozhodnutí o právech a povinnostech v konkrétní věci. Zavazuje toliko členský stát k udržování souladu s komunitárním právem. Přesněji každá jednotlivá žádost o náhradu škody musí být uplatněna stěžovatelem u národního soudu.

V řízení o stížnosti existují ve prospěch stěžovatele následující administrativní záruky:

- (a) Jakmile je jednou stížnost přijata Generálním sekretariátem Komise, přidělí se jí oficiální jednacím číslo. Potvrzení, opatřené jednacím číslem, které by mělo být uvedeno na veškeré korespondenci, bude zasláno stěžovateli. Přidělení jednacím čísla stížnosti však neznamená, že řízení pro porušení komunitárního práva proti členskému státu bude automaticky zahájeno.

- (b) Vznese-li orgány Komise protest u orgánů členského státu, proti nimž byla stížnost podána, jsou vázány volbou stěžovatele učiněnou v bodě 14 tohoto formuláře.
- (c) Komise se bude snažit přijmout rozhodnutí ve věci (zahájit řízení pro porušení komunitárního práva nebo případ uzavřít) ve lhůtě dvanácti měsíců od přidělení jednacního čísla stížnosti Generálním sekretariátem.
- (d) Stěžovatel bude s předstihem upozorněn příslušným odborem, že navrhuje Komisi případ uzavřít. Orgány Komise budou stěžovatele průběžně informovat o průběhu řízení pro porušení komunitárního práva.